

Na osnovu člana IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj 6. juna 2001. godine i na sjednici Doma naroda održanoj 23. maja 2001. godine, usvojila je

ZAKON

O MJERITELJSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

1. Ovim zakonom uređuje se sistem zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini koji osigurava tačna i međunarodno usklađena mjerenja, ostvarivanje, čuvanje i upotrebu etalona i referentnih materijala; upotrebu, ispitivanje, verifikaciju i mjeriteljski nadzor nad mjerilima; primjenu zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini; učešće Bosne i Hercegovine u međunarodnoj i međudržavnoj saradnji u području mjeriteljstva; naučno-istraživački i stručni rad u području mjeriteljstva.

2. Sistem zakonskog mjeriteljstva usklađen je sa odgovarajućim sistemom u Evropskoj uniji (što je preduslov za integraciju u Unutrašnje tržište Unije).

Član 2.

1. Odredbe ovog zakona odnose samo na mjerila koja se primjenjuju u oblastima:

- a) zaštite zdravlja ljudi i životinja,
- b) zaštite okoline i tehničke sigurnosti,
- c) prometa dobara i usluga i zaštite potrošača,
- d) postupka pred upravnim i pravosudnim organima.

Član 3.

1. Termini i definicije koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) Mjeriteljstvo

- a) Mjeriteljstvo je naučno-stručna oblast koja se odnosi na mjerenje.

b) Zakonsko mjeriteljstvo je oblast mjeriteljstva koja se bavi mjernim jedinicama, mjernim metodama i mjerilima sa stanovišta primjene obaveznih tehničkih i zakonskih zahtjeva u cilju ostvarivanja sigurnosti i tačnosti mjerenja.

c) Mjerenje je skup postupaka kojima se određuje vrijednost neke veličine.

d) Mjeriteljski nadzor je skup postupaka koji se provode u cilju održavanja ispravnosti mjerila i/ili referentnih materijala.

e) Mjeriteljski zahtjev je skup mjeriteljski osobina koje moraju ispunjavati mjerila i/ili referentni materijali da bi im se na temelju važećih propisa priznao odgovarajući mjeriteljski kvalitet.

f) Mjeriteljski kvalitet je skup mjeriteljski osobina koje moraju ispunjavati mjerila i/ili referentni materijal da bi rezultati mjerenja i/ili poređenja sa etalonima unutar verifikacionog područja bili ponovljeni u granicama utvrđene mjerne nesigurnosti mjerila i/ili referentnog materijala.

2) Etaloni i mjerila

a) Etalon je mjera, mjerilo ili mjerni sistem namijenjen određivanju, pohranjivanju i reprodukciji neke mjerne jedinice radi prenošenja njene vrijednosti na druga mjerila da bi mogla poslužiti kao referentna vrijednost.

b) Međunarodni etalon je etalon koji na osnovu međunarodnog dogovora služi kao međunarodna osnova za određivanje vrijednosti svih drugih etalona neke mjerne jedinice.

c) Državni etalon je etalon najvišeg mjeriteljskog kvaliteta u Bosni i Hercegovini, koji služi kao osnova za određivanje vrijednosti svih drugih etalona neke mjerne jedinice.

d) Primarni etalon je etalon neke mjerne jedinice koji ima najveći mjeriteljski kvalitet u jednoj oblasti. Ponekad državni etalon može biti prihvaćen kao primarni etalon.

e) Sekundarni etalon je etalon čija se vrijednost određuje kalibracijom pomoću primarnog etalona.

f) Radni etalon je etalon kalibrisan pomoću etalona višeg nivoa.

g) Referentni materijal je materijal ili supstanca čija je jedna ili više vrijednosti osobine dovoljno homogena i dobro definisana da se može koristiti za kalibraciju mjerila, za ocjenu mjerne metode ili određivanje vrijednosti materijala.

h) Certificirani referentni materijal (CRM) je referentni materijal, za koji postoji certifikat, čija je jedna ili više vrijednosti osobine certificirana uz pomoć procedure kojom se uspostavlja sljedovist prema tačnoj realizaciji jedinice u kojoj su vrijednosti osobine izražene, i za koju je svaka certificirana vrijednost praćena nesigurnošću pri navedenom nivou povjerenja. Certificirani referentni materijal se koristi kao radni etalon.

i) Materijalizirana mjera je uređaj namijenjen da trajno reproducira, odnosno ostvaruje jednu ili više poznatih vrijednosti neke veličine.

j) Kalibracija je skup postupaka kojima se u određenim uslovima uspostavlja odnos između vrijednosti veličina koje pokazuje neko mjerilo ili vrijednosti koju predstavlja neki referentni materijal i odgovarajućih vrijednosti ostvarenih etalonom.

k) Sljedivost je osobina da se rezultat nekog mjerenja može dovesti u vezu sa odgovarajućim državnim i/ili međunarodnim etalonom preko neprekinutog lanca upoređivanja.

l) Mjerilo je uređaj namijenjen za izvođenje mjerenja samostalno ili sa dodatnim uređajima.

m) Mjerni sistem je funkcionalno povezan skup mjerila i druge mjerne opreme koji služi za izvođenje određenih mjerenja.

3) Verifikacija i ispitivanje mjerila

Verifikacija mjerila ili referentnih materijala je niz postupaka kojima se utvrđuje da li mjerilo ili referentni materijal ispunjava propisane mjeriteljske zahtjeve.

a) Prva verifikacija je verifikacija novog mjerila domaće i inozemne proizvodnje prije njegovog stavljanja u promet.

b) Naredne verifikacije su sve verifikacije koje se provode nakon prve verifikacije, a zbog isteka roka verifikacije, izvršene popravke i/ili modifikacije mjerila i vanrednog zahtijeva korisnika mjerila.

c) Rok verifikacije je propisani vremenski razmak između uzastopnih verifikacija mjerila u cilju osiguranja propisane mjerne nesigurnosti mjerila.

d) Verifikacioni žig je oznaka koja se stavlja na mjerilo da bi se verificirala ispravnost mjerila i/ili spriječilo odvajanje, pomicanje, izmjena ili zamjena pojedinih sastavnih elemenata mjerila.

e) Žigovanje je skup postupaka koji se provode pri stavljanju verifikacionog žiga na propisan način i propisano mjesto na mjerilo.

f) Ispitivanje tipa je ispitivanje jednog ili više mjerila istog tipa radi dobijanja "odobrenja tipa".

g) Odobrenje tipa je dokument koji izdaje Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) a kojim se potvrđuje da tip mjerila zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve.

h) Usklađenost mjerila je osobina mjerila da ispunjava sve propisane mjeriteljske zahtjeve za odgovarajuću vrstu mjerila, a dokazuje se uz pomoć procedure ocjenjivanja usklađenosti sa odgovarajućim propisima odnosno direktivama.

i) Ocjenjivanje usklađenosti je svaka aktivnost koja se neposredno ili posredno odnosi na utvrđivanje da su odgovarajući zahtjevi zadovoljeni.

4) Pretpakirani proizvodi

Prepakirani proizvodi u smislu ovog zakona su proizvodi u bilo kakvoj ambalaži koji su pakovani i zatvoreni bez prisustva kupca, a čiju količinu nije moguće mijenjati bez otvaranja i oštećenja ambalaže.

II - SISTEM ZAKONSKOG MJERITELJSTVA

Član 4.

1. Institut za mjeriteljstvo (u daljem tekstu: Institut) obavlja upravne, stručne i organizacione poslove na području zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini, određene ovim zakonom i nadzire njegovo provođenje.
2. Institut ostvaruje etalonsku bazu u Bosni i Hercegovini, razvija, stvara, proglašava i održava državne etalone zakonskih mjernih jedinica, osigurava sljedivost državnih etalona prema međunarodnim etalonima, propisuje mjeriteljske zahtjeve za etalone, referentne materijale i mjerila, donosi odluke o priznavanju etalona za državne etalone, provodi ocjenjivanje usklađenosti uključujući, ispitivanje tipa mjerila i odobrenje tipa mjerila.
3. Entitetske institucije za mjeriteljstvo pod okriljem Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske vrše prvu i naredne verifikacije mjernih instrumenata koji su uspješno prošli proceduru ocjenjivanja usklađenosti i sve druge poslove iz oblasti mjeriteljstva koji nisu u nadležnosti Instituta što će biti propisano posebnim zakonom entiteta.
4. Etalone, referentne materijale i opremu za verifikaciju koje posjeduju entitetske institucije za mjeriteljstvo kalibriše i verificira Institut u skladu sa propisima usklađenim sa preporukama i dokumentima Međunarodne organizacije za zakonsko mjeriteljstvo-OIML.
5. Institut se bavi istraživačko-razvojnom djelatnošću u oblasti mjeriteljstva, predlaže i određuje prioritete realizacije razvojnih projekata u oblasti mjeriteljstva, te učestvuje u radu međunarodnih organizacija za mjeriteljstvo i u njima predstavlja Bosnu i Hercegovinu. Institut provodi međudržavne ugovore o saradnji u oblasti mjeriteljstva.
6. Direktor Instituta uz saglasnost Savjeta vrši imenovanje mjeriteljskih laboratorija i centara za verifikaciju koje su prethodno prošle proceduru akreditiranja u skladu sa standardima Serije EN 45000, odnosno ISO 17025 ili proceduru jednakovrijednu proceduri akreditiranja.

Član 5.

1. Usmjeravanje razvoja djelatnosti Instituta obavlja Savjet za mjeriteljstvo (u daljem tekstu: Savjet) koji djeluje u okviru Instituta.
2. Zadaci Savjeta su da:
 - a) djeluje kao stručno savjetodavno tijelo,
 - b) u dogovoru sa entitetskim mjeriteljskim institucijama predlaže načine zadovoljavanja mjeriteljskih potreba Bosne i Hercegovine,

c) učestvuje u formiranju stručnih mjeriteljskih komisija koje razmatraju pojedine aspekte zakonskog mjeriteljstva i rezultate prezentiraju Savjetu,

d) predlaže naučne i obrazovne aktivnosti u području mjeriteljstva,

e) daje stručnu ocjenu godišnjih planova i izvještaja o radu Instituta i entitetskih institucija za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj na zahtjev Vijeća ministara BiH ili resornog ministra.

3. Članove Savjet imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog direktora Instituta i entitetskih institucija za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj.

4. Eksperti koji sačinjavaju Savjet su iz oba entiteta Bosne i Hercegovine.

5. Savjet donosi poslovnik o radu Savjeta.

6. Stručne i tehničke poslove za Savjet obavljaju odgovarajuće stručne službe Instituta.

Član 6.

1. Institut izdaje službeni glasnik u kojem se objavljuju:

a) odluke o proglašavanju etalona za državne etalone u Bosni i Hercegovini,

b) službene objave o izdatim rješenjima u skladu sa ovim zakonom,

c) odluke o imenovanju članova Savjeta i stručnih mjeriteljskih komisija,

d) stručna uputstva, mišljenja i objašnjenja iz oblasti zakonskog mjeriteljstva,

e) informacije o domaćim i međunarodnim naučnim i stručnim skupovima iz oblasti mjeriteljstva.

Član 7.

1. Institut učestvuje u radu međunarodnih organizacija u oblasti mjeriteljstva, imenuje predstavnike koji učestvuju ili prate rad tih organizacija i u njima predstavljaju Bosnu i Hercegovinu.

2. Sredstva za realizaciju navedenih aktivnosti iz stava 1. ovog člana obezbijavaju se u budžetu Bosne i Hercegovine.

Član 8.

1. Institut organizira i usmjerava naučno-istraživački rad u oblasti mjeriteljstva.

2. U okviru Instituta realizuju se projekti ili djelovi projekata iz oblasti mjeriteljstva uz učešće kompetentnih naučno-istraživačkih organizacija, institucija i pojedinaca iz zemlje i inostranstva.

III - ZAKONSKE MJERNE JEDINICE

Član 9.

1. U Bosni i Hercegovini se upotrebljavaju jedinice međunarodnog sistema mjernih jedinica SI.
2. Zakonske mjerne jedinice, njihove definicije, nazivi i oznake, područja i načini primjene propisani su posebnim zakonom.
3. U zakonskom mjeriteljstvu moraju se primjenjivati samo propisane mjerne jedinice.

IV - ETALONI I REFERENTNI MATERIJALI

Član 10.

1. Prema namjeni i mjeriteljskim svojstvima etaloni se svrstavaju u: međunarodne, primarne, državne, sekundarne i radne.
2. Direktor Instituta rješenjem proglašava etalon neke mjerne jedinice za državni etalon.
3. Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom donosi propise kojima se detaljno definiše ostvarivanje, čuvanje i održavanje državnih etalona i ostalih etalona, uslove za proglašavanje etalona za državne, postupak kalibracije, te mjerne metode.
4. Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji državni etalon za određenu mjernu jedinicu, direktor Instituta odobrava postupak osiguranja sljedivosti mjerne jedinice prema etalonu višeg mjeriteljskog kvaliteta druge države. Etalon koji se na taj način verificira postaje osnova za verifikaciju ostalih etalona nižeg mjeriteljskog kvaliteta.

Član 11.

1. Državne etalone ostvaruje, čuva i održava Institut koji ujedno osigurava njihovu sljedivost na međunarodnom nivou.
2. Imenovana pravna lica koja zadovoljavaju propisane mjeriteljske zahtjeve također mogu da ostvaruju, čuvaju i održavaju etalone, a Institut može takve etalone priznati kao državne.
3. Prijave za proglašavanje etalona za državni etalon prikuplja Institut na osnovu objavljenog javnog konkursa.
4. U budžetu Bosne i Hercegovine posebno se izdvajaju sredstva za sufinansiranje ostvarivanja etalona, osiguranje njihove sljedivosti na međunarodnom nivou, i za čuvanje i održavanje etalona.

Član 12.

1. Verifikaciju državnih etalona vrši Institut na način i prema mjernim metodama koje propisuje direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom u formi mjeriteljskih uputstava.
2. Ukoliko se pri kalibraciji ustanovi da državni etalon ne zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve, direktor Instituta će rješenjem poništiti akt o priznavanju etalona za državni etalon.

3. Protiv rješenja iz stava 2. ne može se uložiti žalba Institutu, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 13.

1. Uzorke certificiranih referentnih materijala propisanih mjeriteljskih osobina ostvaruje, čuva, održava i upoređuje sa međunarodnim uzorcima Institut ili imenovano pravno lice.

2. Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom donosi propise kojima se definišu osobine certificiranih referentnih materijala i primjena certificiranih referentnih materijala za kalibraciju i verifikaciju mjerila.

Član 14.

1. Mjeriteljski nadzor nad referentnim materijalima koji se upotrebljavaju za verifikaciju mjerila i provjeru mjernih metoda vrši Institut.

2. Osobine i upotrebljivost uzoraka referentnih materijala ispituju imenovana pravna lica.

V - LABORATORIJE

Član 15.

1. Ispitivanje i verifikacija etalona i mjerila obavljaju se u mjeriteljskim laboratorijima i centrima za verifikaciju mjerila koje imenuje direktor Instituta.

2. Direktor Instituta može imenovati samo ona pravna lica koja su prethodno prošla proceduru akreditiranja u skladu sa evropskim standardima serije EN 45000, odnosno ISO 17025 ili proceduru jednakovrijednu proceduri akreditiranja.

Član 16.

Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom propisuje zahtjeve koje moraju ispunjavati mjeriteljske laboratorije i centri za verifikaciju mjerila da bi dobili status imenovanih laboratorija i centara za verifikaciju mjerila.

Član 17.

Imenovati se mogu: samostalne naučne laboratorije, laboratorije Instituta i ostale laboratorije u svojstvu pravnih lica, kao i centri za verifikaciju mjerila koji pripadaju entitetskim institucijama za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj.

Član 18.

Imenovana pravna lica iz člana 17. moraju biti nezavisna.

Član 19.

Ukoliko proizvođači mjerila posjeduju vlastite laboratorije, one mogu biti imenovane samo ako su odvojene od proizvodnih i komercijalnih odjela preduzeća, tako da mogu djelovati kao nezavisna, treća strana.

Član 20.

Ako je proces masovne proizvodnje ili ispitivanja mjerila automatizovan, entitetska institucija za mjeriteljstvo može povjeriti proizvođačima prvu verifikaciju mjerila.

VI - MJERILA

Član 21.

1. U Bosni i Hercegovini pravna i fizička lica moraju posjedovati i koristiti u skladu sa ovim zakonom mjerila koja su propisana za obavljanje njihove djelatnosti.
2. U Bosni i Hercegovini se u promet mogu stavljati samo ona mjerila koja ispunjavaju zahtjeve ovoga zakona i mjeriteljske i tehničke zahtjeve sadržane u odgovarajućim propisima i za koje je zahtijevana usklađenost po propisanim načinima i postupcima ocjenjivanja usklađenosti.
3. U promet se mogu pustiti samo ona mjerila koja posjeduju certifikat o usklađenosti i na propisan način su označena.
4. Mjerila, za koja nije ocjenjena usklađenost po propisanim načinima i postupcima ocjenjivanja usklađenosti, koja nisu označena i za njih nije izdat certifikat o usklađenosti sa mjeriteljskim propisima, ne smiju se upotrebljavati.
5. Direktor Instituta uz konsultiranje sa Savjetom, za pojedine vrste mjerila propisuje načine ocjenjivanja usklađenosti, vrste i načina označavanja mjerila te sadržaj i oblik certifikata o usklađenosti sa mjeriteljskim propisima.

Član 22.

1. Direktor Instituta imenuje pravno lice za ocjenjivanje usklađenosti čija je osposobljenost bila provjerena po pravilima akreditiranja ili po pravilima koja su jednakovrijedna kao i pravila akreditiranja i koje ispunjava dodatne zahtjeve ocjenjivanja usklađenosti koje je propisao direktor Instituta.
2. Direktor Instituta, uz konsultacije sa Savjetom, propisuje postupak imenovanja pravnih lica koja učestvuju u postupku ocjenjivanja usklađenosti.

Član 23.

1. Ocjenjivanje usklađenosti mjerila sa mjeriteljskim propisima vrši Institut ili imenovano pravno lice na zahtjev proizvođača ili uvoznika mjerila odnosno zastupnika inostrane firme koja vrši konsignacionu prodaju.
2. Zahtjev za ocjenjivanje usklađenosti mjerila podnosi se Institutu, a uz zahtjev se obavezno prilaže propisana tehnička dokumentacija i odgovarajući broj uzoraka mjerila.

Član 24.

1. Ako se u proceduri ocjenjivanja usklađenosti mjerila utvrdi da mjerilo zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve i da je pogodno za upotrebu, direktor Instituta će izdati certifikat o usklađenosti.
2. Ukoliko tokom upotrebe mjerila odgovarajuća entitetska institucija za mjeriteljstvo utvrdi da mjerilo za koje je prethodno izdat certifikat o usklađenosti, nije pogodno za dalju upotrebu, direktor Instituta će donijeti rješenje kojim se ukida i prestaje da važi ranije izdat certifikat o usklađenosti.
3. Protiv rješenja iz st. 2. i 3. ovog člana nije dopuštena žalba, već podnosilac zahtjeva može pokrenuti upravni spor.

Član 25.

Sva mjerila na kojima je izvršena modifikacija obavezno podliježu ponovnom ocjenjivanju usklađenosti mjerila sa mjeriteljskim propisima.

Član 26.

1. Direktor Instituta može priznati inostrani certifikat o usklađenosti mjerila sa mjeriteljskim propisima, ako ga je obavio nadležan organ zakonskog mjeriteljstva zemlje u kojoj je izvršeno ocjenjivanje usklađenosti, pod uslovom da Institut sa istim ima zaključen bilateralni ili multilateralni sporazum o priznavanju rezultata ocjenjivanja usklađenosti.
2. Direktor Instituta može u iznimnim slučajevima dozvoliti upotrebu pojedinih vrsta mjerila bez prethodnog provođenja postupka ispitivanja tipa, o čemu donosi pismeno rješenje.

VII - VERIFIKACIJA MJERILA

Član 27.

1. Mjerila za koja je prema ovom zakonu obavezan mjeriteljski nadzor, podliježu prvoj verifikaciji, narednim verifikacijama i vanrednoj verifikaciji.
2. Verifikaciju mjerila, poštujući važeće tehničke propise, vrše entitetske institucije za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj ili imenovana pravna lica koja su prethodno prošla proceduru akreditiranja ili proceduru jednako vrijednu akreditiranju.
3. Tehničke propise o verifikaciji (prva, periodična i vanredna verifikacija) donose direktori entitetskih institucija za mjeriteljstvo uz prethodne konsultacije sa direktorom Instituta.
4. Direktor Instituta dužan je upozoriti Vladu Federacije BiH i Vladu Republike Srpske ako nacrt propisa nije usklađen sa odgovarajućim propisom Evropske unije ili odgovarajućim dokumentom OIML-a.
5. O ispravnosti mjerila koja se nalaze u upotrebi dužni su se brinuti vlasnici mjerila ili njihovi korisnici.

Član 28.

1. Prvoj verifikaciji podliježu nova mjerila domaće ili strane proizvodnje.
2. Prva verifikacija vrši se prije nego što se mjerilo stavi u upotrebu ili promet.
3. Zahtjev za prvu verifikaciju mjerila proizvedenih u Bosni i Hercegovini podnosi proizvođač mjerila, a za prvu verifikaciju uvezenih mjerila zahtjev podnosi uvoznik odnosno zastupnik strane firme koji prodaje mjerila sa konsignacionog skladišta.
4. Mjerila koja se uvoze, i za koja je obavezan mjeriteljski nadzor države, moraju imati potvrdu o ispunjavanju mjeriteljskih i drugih uslova izdatu od odgovarajuće entitetske institucije za mjeriteljstvo. Zahtjev za izdavanje potvrde o ispunjavanju mjeriteljskih i drugih uslova podnosi uvoznik mjerila odnosno zastupnik strane firme.

Član 29.

1. Narednoj verifikaciji podliježu mjerila koja se nalaze u upotrebi ili ona koja se čuvaju radi stavljanja u upotrebu i promet.
2. Naredna verifikacija mjerila vrši se obavezno prije nego što istekne rok važnosti prethodne verifikacije.
3. Zahtjev za narednu verifikaciju mjerila podnosi vlasnik ili korisnik mjerila.
4. Naredna verifikacija mjerila vrši se u rokovima koje za pojedinu vrstu mjerila propiše direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom.
5. Mjerilo za koje je istekao rok važnosti verifikacije ne smije se upotrebljavati.

Član 30.

1. Vanrednoj verifikaciji podliježu mjerila na kojima je izvršena popravka ili neka tehnička modifikacija.
2. Zahtjev za vanrednu verifikaciju mjerila podnosi pravno lice koje je izvršilo popravku ili modifikaciju mjerila.
3. Ako se kod vanredne verifikacije utvrdi da mjerilo ne zadovoljava propisane mjeriteljske zahtjeve, ovlaštenu radnik entitetske institucije za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj će poništiti žig na mjerilu i rješenjem o odbijanju verifikacije poništiti prethodno rješenje o ispravnosti mjerila.

Član 31.

1. Žigovi koji se upotrebljavaju kod verifikacije mjerila prestaju da važe:
 - a) ako je istekao rok važnosti prethodne verifikacije,

b) ako je žig promijenjen, oštećen ili uklonjen,

c) ako je žig poništen.

2. Prestankom važenja žiga prestaje da važi i rješenje o ispravnosti mjerila.

VIII - MJERITELJSKI NADZOR I INSPEKCIJA

Član 32.

Nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu obavljaju Institut i entitetske institucije za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj.

Član 33.

1. Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom propisuje mjerila, etalone i referentne materijale nad kojima vrši mjeriteljski nadzor, kao i način i sadržaj mjeriteljskog nadzora.

2. Institut vrši nadzor nad imenovanim laboratorijama, a direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom propisuje način mjeriteljskog nadzora tih laboratorija.

Član 34.

Entitetske institucije za mjeriteljstvo imaju pravo izvršiti kontrolni pregled mjerila koja su u upotrebi, bez obzira što nije istekao rok važenja verifikacionog žiga.

Član 35.

1. Ako pri obavljanju nadzora nad ispravnošću mjerila ovlašćeni radnik utvrdi da mjerilo nema ispravan žig, odnosno rješenje o ispunjavanju mjeriteljskih uslova, odgovarajuća entitetska institucija za mjeriteljstvo će donijeti rješenje o zabrani upotrebe, odnosno zabrani prometa mjerila.

2. Ako pri obavljanju nadzora nad ispravnošću mjerila ovlašćeni radnik utvrdi da mjerilo nije ispravno iako ima ispravan verifikacioni žig, odnosno važeće rješenje o ispunjavanju mjeriteljskih uslova, odgovarajuća entitetska institucija za mjeriteljstvo će donijeti rješenje o zabrani upotrebe, odnosno zabrani prometa mjerila.

3. Ako pri obavljanju nadzora Institut utvrdi da imenovano pravno lice ne radi u skladu sa propisima i ne ispunjava propisane uslove za imenovanje, direktor Instituta će donijeti rješenje o ukidanju imenovanja.

4. Protiv rješenja iz st. 1., 2. i 3. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 36.

1. Provedbu ovog zakona u domenu nadzora da li mjerilo ima ispravan žig, odnosno važeće rješenje o ispunjavanju mjeriteljskih uslova i ispravnost pretpakiranih proizvoda, vrši i tržišna inspekcija.
2. Organi tržišne inspekcije će rješenjem zabraniti upotrebu i promet neverificiranih i neispravnih mjerila u smislu ovog zakona.

IX - NADZOR KOLIČINA I OZNAČAVANJE PRETPAKIRANIH PROIZVODA

Član 37.

Pretpakirani proizvodi u smislu ovoga zakona mogu se stavljati u promet samo ako na sebi imaju oznaku količine, odnosno ako je stvarna količina u dopuštenim granicama odstupanja od naznačene količine.

Član 38.

1. Nadzor nad količinama pretpakiranih proizvoda koji se nalaze u prometu ili tek treba da se stave u promet vrši ovlašćeni radnik entitetske institucije za mjeriteljstvo, tržišna inspekcija, odnosno pravno lice koje je imenovano od strane Instituta.
2. Pravna lica koja se bave pretpakiranjem proizvoda o toj svojoj djelatnosti obavještavaju entitetsku instituciju za mjeriteljstvo nadležnu za mjerila.

Član 39.

1. Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom propisuje način nadzora nad pretpakiranim proizvodima, način označavanja količina i dozvoljena odstupanja stvarne od označene količine.
2. Ako se pri nadzoru utvrdi da pretpakirani proizvod odstupa od propisanih zahtjeva, da nema odgovarajuće oznake količine ili da stvarna količina nije u granicama dozvoljenog odstupanja od naznačene količine, odgovarajuća entitetska institucija za mjeriteljstvo, odnosno tržišna inspekcija će rješenjem zabraniti njihovu prodaju.
3. Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

X - PREDMETI OD PLEMENITIH METALA

Član 40.

1. U oblasti kontrole predmeta od plemenitih metala Institut obavlja sljedeće poslove:
 - a) Izrada nacrt propisa o kontroli predmeta od plemenitih metala, uključujući i načine ocjenjivanja usklađenosti predmeta od plemenitih metala sa propisima,
 - b) Osiguranje međunarodne sljedivosti opreme za ispitivanje predmeta od plemenitih metala,

c) Koordinacija aktivnosti entitetskih institucija za zakonsko mjeriteljstvo u oblasti kontrole predmeta od plemenitih metala,

d) Međunarodna saradnja u oblasti kontrole predmeta od plemenitih metala.

Član 41.

Neposrednu kontrolu predmeta od plemenitih metala vrše entitetske institucije za mjeriteljstvo.

XI - FINANSIRANJE

Član 42.

1. Rad Instituta finansira se dvojako: iz budžeta Bosne i Hercegovine i iz prihoda od usluga koje Institut pruža trećim licima.

2. Iz budžeta Bosne i Hercegovine finansiraju se aktivnosti koje su rezultat izričitih naredbi navedenih u ovom zakonu (član 6.; član 7., stav 1.; član 8., stav 2.; član 11., stav 4.).

Član 43.

Direktor Instituta uz konsultacije sa Savjetom donosi i izdaje uredbu sa tarifom o visini i načinu plaćanja usluga koje Institut pruža trećim licima.

Član 44.

Troškove iz člana 43. ovoga zakona snose proizvođači mjerila, uvoznici, serviseri odnosno vlasnici ili korisnici mjerila i referentnih materijala.

XII - KAZNE NE ODREDBE

Član 45.

1. Novčanom kaznom od 2.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za privredni prestup pravno lice:

a) ako stavi u promet ili upotrebljava mjerilo koje nije na propisan način verificirano (član 27. stav 1.),

b) ako upotrebljava mjerilo za koje nije izdat certifikat o ocjenjivanju usklađenosti ili je ukinut certifikat o ocjenjivanju usklađenosti mjerila (član 21. stav 2.),

c) ako stavi u promet ili upotrebljava mjerilo iz uvoza za koje nije pribavljena potvrda entitetske institucije za mjeriteljstvo da ispunjava mjeriteljske i druge uslove (član 28. stav 4.),

d) ako upotrebljava mjerilo koje rezultate mjerenja ne izražava u mjernim jedinicama propisanim zakonom (član 9. stav 3.).

2. Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 120 KM do 1.200 KM kazniti će se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 46.

1. Novčanom kaznom od 600 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

a) ako ne vrši prvu, naredne ili vanrednu verifikaciju mjerila (član 27., stav 1.),

b) ako upotrebljava mjerilo kojemu je istekao propisani rok periodične verifikacije (član 29., stav 5.),

c) ako stavi u promet pretpakirani proizvod bez oznake količine ili ako stvarna količina nije u okviru dozvoljenih odstupanja od označene količine (član 37., stav 1.).

2. Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 200 KM do 500 KM kaznit će se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 47.

1. Novčanom kaznom od 250 KM kaznit će se za prekršaj na licu mjesta pravno lice:

a) ako ne obavijesti nadležnu entitetsku instituciju za mjeriteljstvo o djelatnosti pretpakiranja (član 38., stav 2.),

b) ako ne vodi evidenciju ispitivanja etalona, mjerila i uzoraka referentnih materijala (član 35., stav 3.),

c) ako ne omogući nesmetan nadzor ili ne da podatke potrebne za obavljanje nadzora (član 34., stav 1.),

d) ako upotrebljava neispravno mjerilo ili ga upotrebljava na način kojim se ne osigurava potrebna tačnost mjerenja (član 35., stav 2.),

e) ako uopće ne posjeduje mjerilo propisano za obavljanje djelatnosti (član 21., stav 1.).

2. Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 50 KM kaznit će se na licu mjesta fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Za ponovljene prekršaje iz čl. 46. i 47. ovoga zakona može se izreći i zaštitna mjera trajnog oduzimanja mjerila čijom upotrebom je načinjen prekršaj, a pored toga može se izreći i zaštitna mjera trajne ili privremene zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 6 mjeseci.

XIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48.

1. Do donošenja propisa kojima se bliže uređuju pitanja u vezi sa mjeriteljstvom, primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima ("Službeni list SFRJ", br. 9/84, 18/84, 59/86, 20/89 i 9/90).

2. Sva odobrenja, certifikati, ovlaštenja i rješenja, donijeta prije stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na snazi do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana.

3. Žigovi na mjerilima koja su verificirana prije stupanja na snagu ovoga zakona, ostaju na snazi do roka koji odrede entitetske institucije za mjeriteljstvo.

4. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o mjerilima i mjernim jedinicama Republike BiH ("Službeni list RBiH", br. 14/93 i 14/94).

Član 49.

U skladu sa članom 13. stav 3. Zakona o osnivanju Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo, u prelaznom periodu od tri godine od dana usvajanja gore navedenog zakona poslove Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine obavljat će Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 50.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta.

PS BiH broj 41/01 6. juna 2001. godine Sarajevo

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH mr. Ilija Šimić, s. r.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Sead Avdić, s. r.